

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

*Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling*

Locatie: Zwarte Dijk 47 Rijen

Rapportnummer: 2025-BE-1377

In opdracht van:

Schoenmakers Advies
Molenzicht 2
4881 BW Zundert

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2025-BE-1377

Opdrachtgever

Schoenmakers Advies

Contactpersoon

Mevrouw F. Boomaerts

Locatie

Zwarte Dijk 47
Rijen

Auteur

Emma Heeren

Collegiale controle

Freek Rovers

Opleverdatum

16 mei 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING EN ONDERZOEK	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Criteria.....	4
1.4 Geldigheid onderzoek.....	4
2. PROJECTGEGEVENS.....	5
2.1 Ligging van het plangebied	5
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied	5
2.3 Voorgenomen ontwikkeling.....	6
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN	8
3.1 Bureauonderzoek	8
3.2 Veldonderzoek	8
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek.....	9
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN	13
4.1 Gebiedsbescherming	13
4.2 Houtopstanden	14
4.3 Soortenbescherming	15
5. RESULTATEN EN ADVIES	28
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden	28
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten	28
5.3 Aanbevelingen	30
6. BRONNEN	31

SAMENVATTING

Initiatiefnemer is voornemens om de bestemming van het plangebied Zwarte Dijk 47 te Rijen te wijzigen. De ligboxenstal wordt gesloopt, de bedrijfswoning zal worden omgezet naar een burgerwoning. Daarnaast zullen in de bestaande schuur twee wooneenheden gerealiseerd worden. Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet. Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van het uitgevoerde ecologisch onderzoek zijn geen negatieve effecten te verwachten op mogelijk aanwezige beschermde soorten of hun functioneel leefgebied als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden. Het plangebied omvat onder meer een loods waarin zich een nestkast voor kerkuilen bevindt. Deze loods en de directe omgeving blijven behouden, waardoor de locatie geschikt blijft als potentiële broedplaats voor kerkuilen.

De aan de woning grenzende ligboxenstal betreft een voormalige stal met mestputten en een verouderd, deels open dak. Door de aanwezige kieren en gaten is het gebouw tochtig. Hoewel de stal op basis van structuur mogelijk geschikt zou zijn voor gebouw broedende soorten zoals boerenwaluw, wordt de aanwezigheid van deze soort onwaarschijnlijk geacht door de sterke afname in insectendichtheid, met het verdwijnen van het vee. Wel is verstoring van algemeen broedende soorten zoals duiven niet uitgesloten. Daarom moet de sloop van deze bebouwing buiten het broedseizoen (globaal 15 maart tot 15 juli) plaatsvinden.

De overige te renoveren bebouwing is eveneens verouderd, met losliggende of scheefliggende dakpannen. De gebouwen zijn erg tochtig en tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van kerkuilen, zoals braakballen of krijtsporen, noch vleermuiskeutels, vlindervleugels of martersporen. Ook zijn er geen nesten of individuen van huismussen waargenomen tijdens de geschikte onderzoeksperiode met geschikte weersomstandigheden.

Enkel een spreekwennest in de nok van een van de gebouwen is waargenomen; ook hiervoor geldt dat werkzaamheden buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd.

De nabije omgeving, bestaande uit graslanden en houtwallen, is geschikt foerageergebied voor soorten zoals marters of das. Deze gebieden blijven behouden en behouden hun ecologische waarde.

Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is niet nodig.

De zorgplicht is altijd van toepassing.

Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Emma Heeren
Brabant Eco
Mei 2025

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Schoenmakers Advies is het voornemen om in het plangebied Zwarte Dijk 4 7 te Rijen de ligboxenstal te slopen. Daarnaast wordt de bestemming van de bedrijfswoning gewijzigd in een burgerwoning. Tevens worden in de schuur twee wooneenheden gerealiseerd.

Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.

In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?

Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco verklaart hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

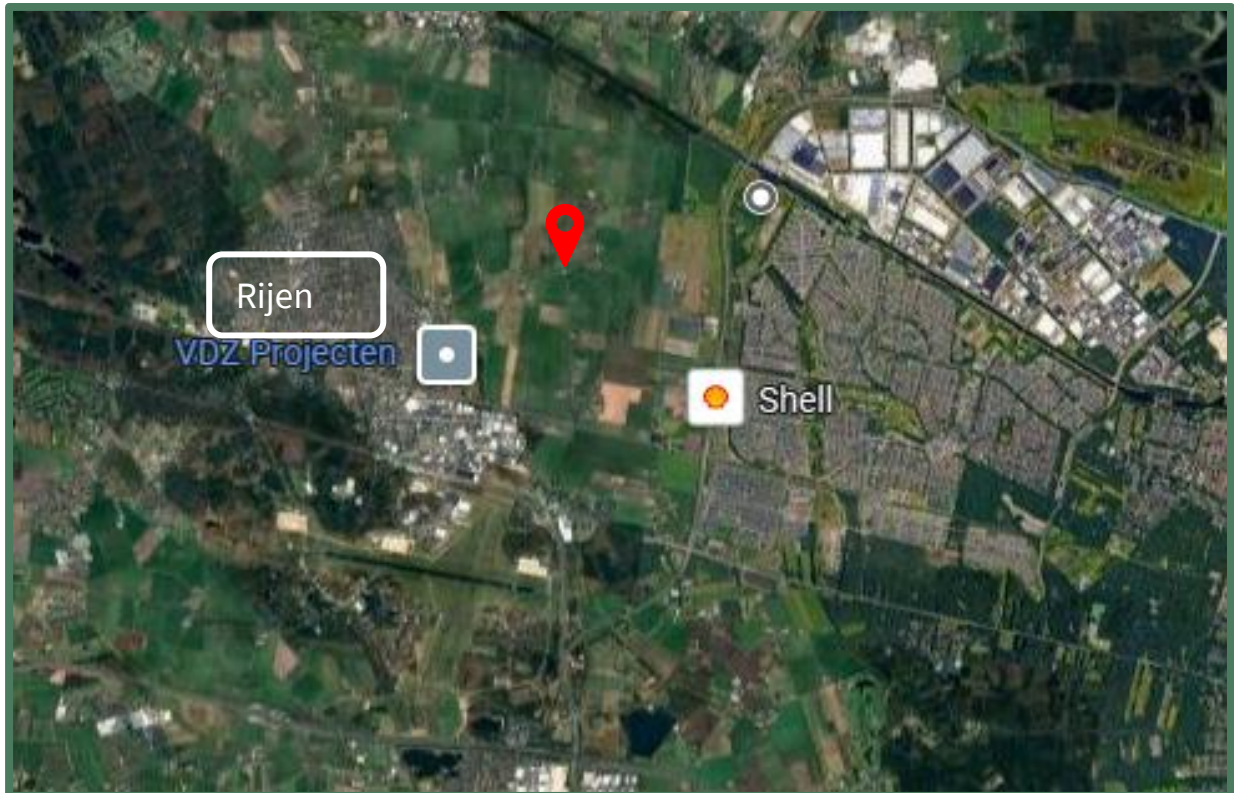
1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

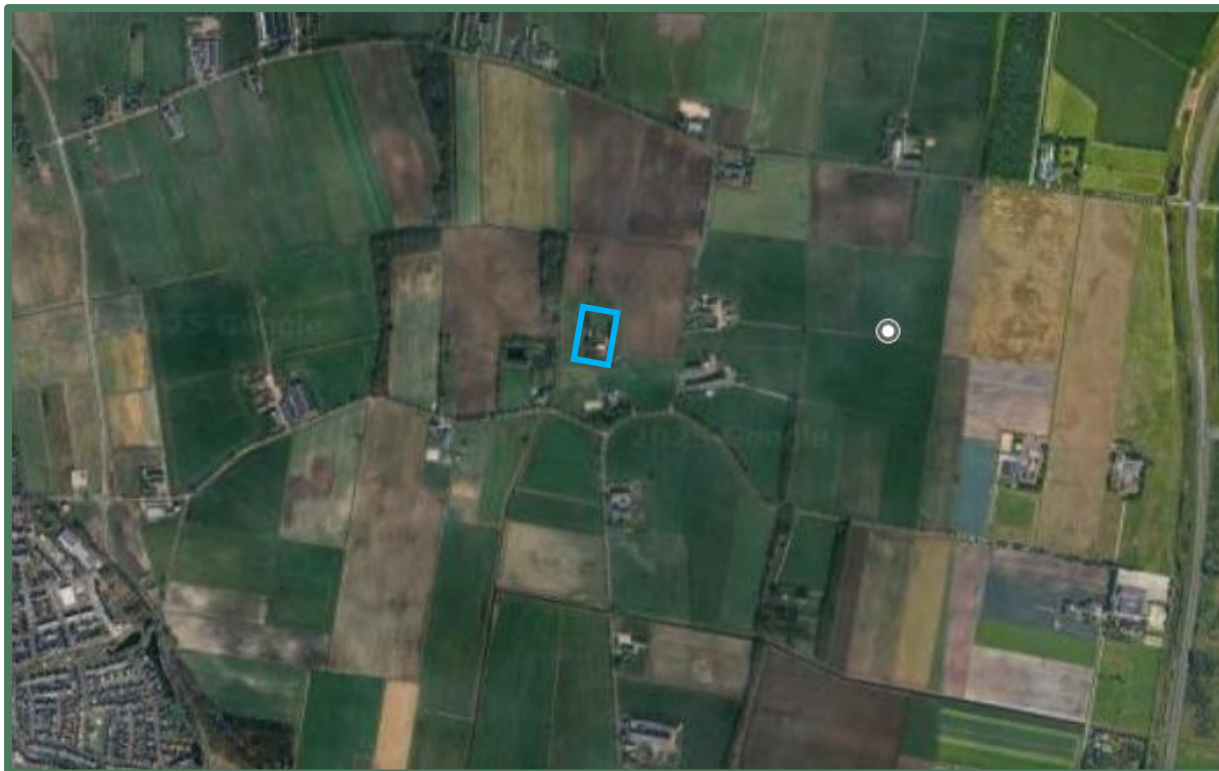
Het plangebied is gelegen in het buitengebied, ten oosten van de kern van Rijen, westelijk van de N260. Rijen is een dorp behorende tot de gemeente Gilze en Rijen in de provincie Noord-Brabant. De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode pin) in de ruimere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

In het plangebied is een voormalig agrarisch bedrijf gevestigd. Bestaande uit een woonhuis met aanpandige schuur, ligboxenstal, open hangar, tuinhuis en garage. Met verharding, gras, bomen en struiken. Voor een gedeelte is de Zwarte Dijk voorzien van laanbeplanting, hier en daar zijn bomenrijen te vinden in het landschap. Het invloedsgebied bestaat verder uit agrarische bedrijven en agrarische percelen vooral bestaande uit weilanden. Ten westen van het plangebied stroomt de Grote Leij. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

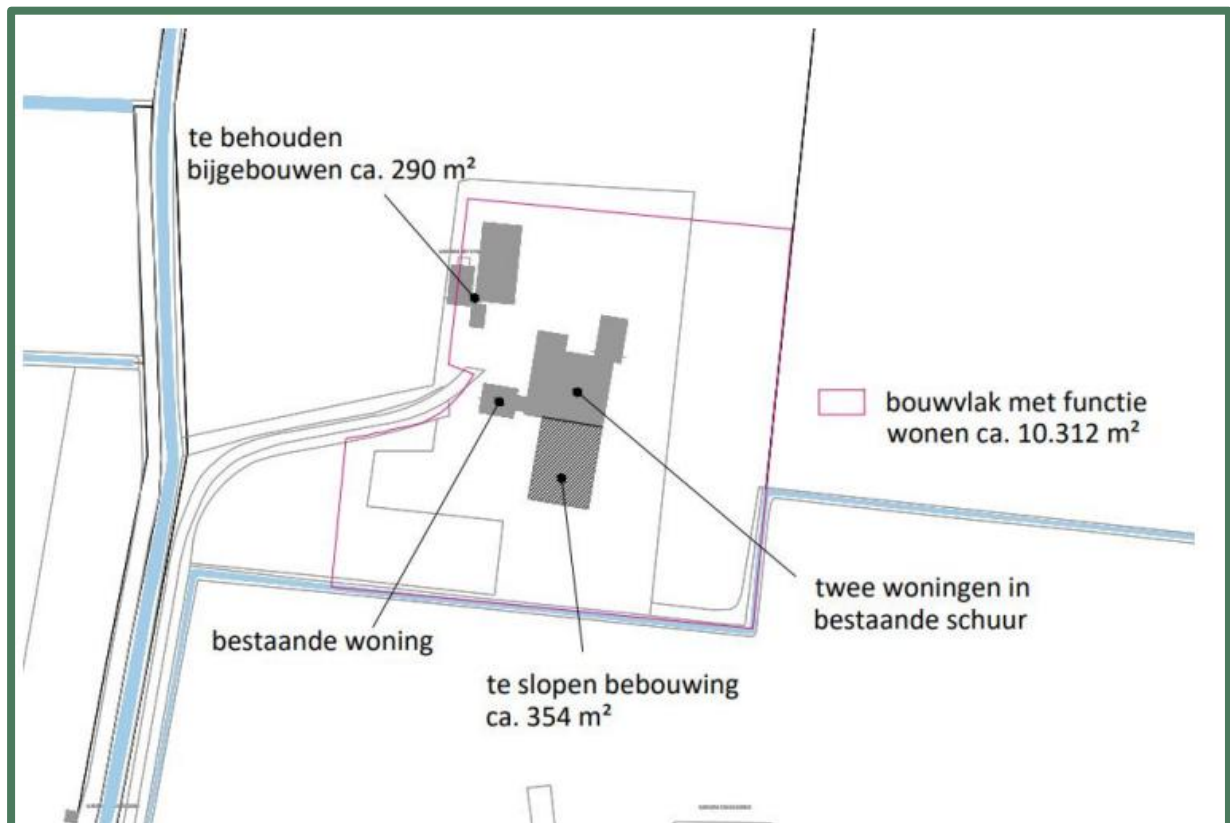

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in rood, te slopen bebouwing in groen omkaderd. Bron: Schoenmakers Advies.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit een bestemmingswijziging van het plangebied Zwarte Dijk 47 te Rijen. Het voornemen is om de ligboxenstal (ca. 354m²) van het voormalig agrarisch bedrijf te slopen. Daarnaast zal de bedrijfswoning worden gewijzigd in een burgerwoning.

In de cultuurhistorisch waardevolle schuur worden twee wooneenheden gerealiseerd.
De bijgebouwen met een oppervlakte van ca. 290m² blijven behouden.

Afbeelding 4: Beoogde situatie. Bron: Schoenmakers Advies.

3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.

De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek. De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Noord-Brabant?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl. NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging. Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord-Brabant.

3.2 Veldonderzoek

Op maandag ochtend 12 mei 2025 hebben ecologen Freek Rovers en Emma Heeren in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren zonnig met een oostenwind met windkracht 3 en droog. De gemiddelde temperatuur lag rond de 21 graden Celsius.

Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooi-resten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het plangebied Zwarte Dijk 47 is gelegen in het oostelijke buitengebied van Rijen, te midden van agrarische gronden. Het grenst aan alle zijden aan landbouwpercelen, met in het zuidwesten een met grind verharde oprit naar de Zwarte Dijk. Het perceel omvat een voormalige veehouderij met een bedrijfswoning, stallen en bijgebouwen.

In het noordelijk deel van het plangebied bevindt zich een loods van betonelementen met een zadelvormig golfplaten dak en houten afwerkingen. In het noordelijke deel van deze loods is tegen de nok een kerkuilenkast geplaatst. Deze kast lijkt niet actief bewoond, al zijn er wel oude braakballen in de loods aangetroffen. Westelijk van deze loods ligt een bijgebouw met overkapping, dat als bar met zitgedeelte en barbecue fungeert. In het noordoosten bevindt zich een voormalige broeikas met glazen wanden en dak. Centraal in het plangebied staat de voormalige bedrijfswoning, opgetrokken uit bakstenen wanden en voorzien van een zadelvormig pannendak. De woning bevat meerdere ramen en deuren en grenst in het westen en zuiden aan een gecultiveerde tuin. Aan de oostzijde van de woning grenst de voormalige bedrijfsruimte met stallen, eveneens van baksteen, met een mansardedak zonder dakbeschoot. Aan de noordzijde bevindt zich een aanbouw met knikdak, ingericht als stalruimte. In het noordoosten is nog een aanbouw aanwezig met een zadeldak.

Zuidelijk van de woning staat de voormalige ligboxenstal, opgetrokken uit enkelsteense wanden met een zadelvormig golfplaten dak zonder dakbeschoot. De stal was oorspronkelijk voorzien van dakisolatie, maar deze is inmiddels ernstig vervallen. De binnenzijde bevat een mestput met ligboxen.

Rondom het plangebied bevinden zich diverse struiken, hagen en houtwallen.

Foto 1: Overzicht loods, vanaf het zuidoosten.

Foto 2: Uilenkast in loods.

Foto 3: Overzicht plangebied vanaf het noorden.

Foto 4: Woonhuis vanaf het noorden.

Foto 5: Bebouwing vanaf het noordwesten.

Foto 6: Binnenzijde noordelijke aanbouw van de stal.

Foto 7: Binnenzijde voormalige stal.

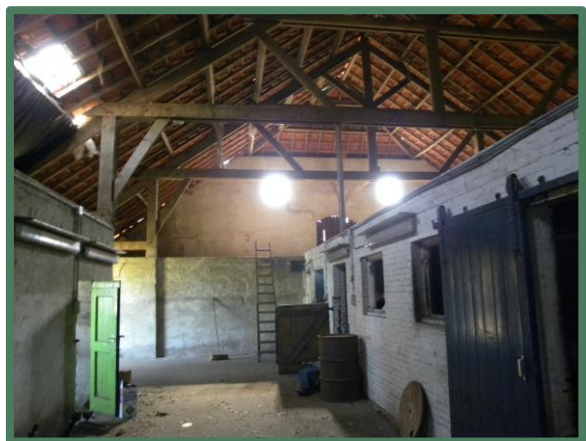

Foto 8: Overzicht binnenzijde vanaf het westen.

Foto 9: Voormalige ligboxenstal, vanaf het noorden.

Foto 10: Open kopgevel.

Foto 11: Overzicht bebouwing vanaf het noordoosten.

Foto 12: Overzicht oostelijke kopgevel.

Foto 13: Overzicht perceel, vanaf het zuidoosten.

Foto 14: Zuidelijke kopgevel, voormalige ligboxenstal.

Foto 15: Overzicht vanaf het zuidoosten.

Foto 16: Woning met tuin, vanaf het zuiden.

Foto 17: Overzicht plangebied vanaf de oprit in het westen.

Foto 18: Broeikas gelegen in het noordoosten.

Foto 19: Bijgebouw met overkapping gelegen in het noordwesten.

Foto 20: Invloedsgebied in het noorden.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

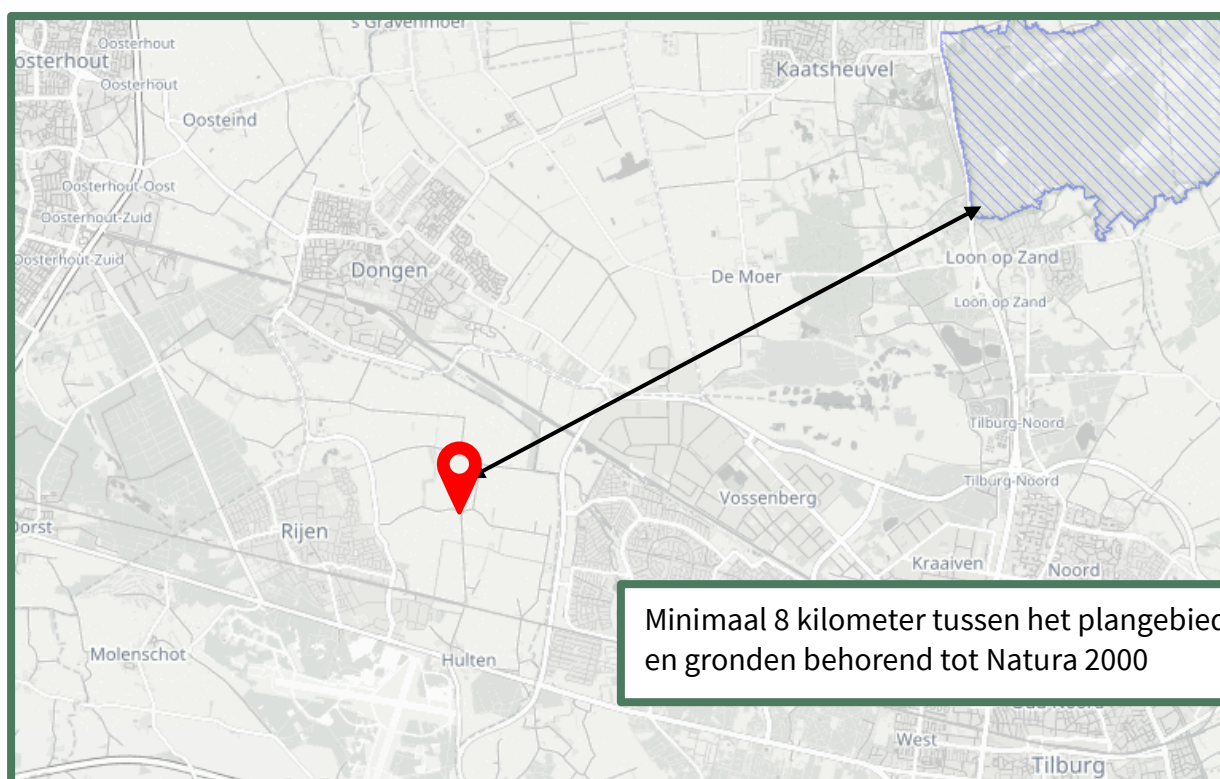
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Noord-Brabant.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 8 kilometer afstand van noordoostelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen'. Op ongeveer 9 kilometer afstand naar het zuidoosten ligt Natura 2000-gebied 'Regte Heide & Riels Laag' en noordelijk op 9 kilometer Natura 2000-gebied 'Langstraat'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode pin aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in blauw aangegeven.

Minimaal 8 kilometer tussen het plangebied en gronden behorend tot Natura 2000

Afbeelding 5: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de

habitats van soorten. Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura 2000-gebieden en het effectbereik, worden externe effecten niet verwacht. Een Aerius-berekening kan dit staven.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 100 meter afstand, van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren: de Grote Leij. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode pin aangegeven. De NNN-gebieden in blauwe kleur.

Afbeelding 6: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Kaartbank Brabant.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de wezenlijke kenmerken of waarden aantasten. Het plangebied ligt nabij een NNN-gebied, maar de werkzaamheden vinden op minimaal 100 meter afstand plaats. Hierdoor wordt het NNN-gebied niet fysiek aangetast. De voorgenomen werkzaamheden zijn beperkt van aard en hebben naar verwachting geen invloed op de ecologische samenhang of de verbindende functie van het NNN-gebied. Verstoring van het dichtstbijzijnde NNN-gebied wordt daarom als onwaarschijnlijk beschouwd.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten naar verwachting geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Een Aerius-berekening kan dit staven.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste

10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.

Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Er worden geen bomen gekapt. Een nadere toetsing houtopstanden is niet nodig.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Zwarte Dijk met nummer BE-1377 d.d. 30 april 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrictlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrictlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.

Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrictlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Kartuizer anjer	Grasland, in bermen en op rotsachtige plaatsen
Knolspirea	Zonnige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, niet bemeste, vrij droge tot vochtige, neutrale, vaak kalkhoudende, stikstofarme leem-, löss- en mergelbodems met een wisselende waterstand

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Kartuizer anjer

Kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond (al of niet lemig zand en mergel) en ook op stenige plaatsen). Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bossages langs bermen en dijken en op leisteenhellingen en zandsteenrotsen.

Knolspirea

Knolspirea staat op zonnige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, niet bemeste, vrij droge tot vochtige, neutrale, vaak kalkhoudende, stikstofarme leem-, löss- en mergelbodems met een wisselende waterstand. Ze groeit in kalkgraslanden, op heiden op basische rotsbodem, in bermen en in boszomen. De soort is plaatselijk zeer zeldzaam in het oostelijk deel van het rivierengebied en is achteruitgegaan door biotoopvernietiging en eutrofiëring.

Veldbezoek flora

Binnen het plangebied is sprake van veldpodzolgronden bestaande uit leemarme en zwak lemige fijne zandgronden. Dergelijke voedselrijke en vochtvasthoudende bodems zijn in het algemeen ongeschikt als groeiplaats voor beschermde plantensoorten, die doorgaans juist gebonden zijn aan voedselarme, kalkrijke of specifieke bodemcondities. Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen.

Er zijn uitsluitend algemene soorten zoals paardenbloem, mannetjes varen, boswilg, hazelaar, beuk en diverse tuinplanten waargenomen, passend bij het bodemtype en de standplaats.

In de houtwal aan de oostzijde van het plangebied zijn meerdere exemplaren van de reuzenberenklauw aangetroffen. Deze invasieve exoot vormt een risico voor mens en natuur en wordt sterk afgeraden in het landschap. Er wordt geadviseerd deze soort deskundig en zorgvuldig te laten verwijderen om verspreiding te voorkomen.

Foto 21: Reuzenberenklauw in ruigte.

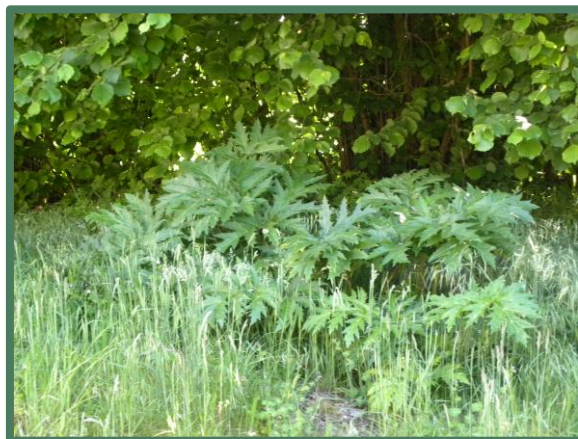

Foto 22: Reuzenberenklauw.

Kenmerk	Reuzenberenklauw	Gewone berenklauw
Lengte plant	3,5 tot 5 meter	90 cm tot 2 meter
Doorsnede bloemscherm	50 centimeter	20 centimeter
Stengel (Bladsteel)	Rood/paars gevlekt	Niet gevlekt
Foto stengel		
Bladkleur	Frisgroen	Donkergroen
Bladvorm	Getand	Gelobd
Foto blad		

Foto's Landschapsbeheer Flevoland

Afbeelding 6: Herkenning berenklauw. Bron: Provincie Antwerpen.

Deelconclusie flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen in of nabij het plangebied, noch een geschikt biotoop dat bewijs zou leveren dat deze soorten er aanwezig zouden kunnen zijn. Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de zorgplicht.

In de houtwal aan de oostzijde is een grote aanwezigheid van reuzenberenklauw vastgesteld. Omdat dit een invasieve exoot betreft die risico's kan opleveren voor mens en biodiversiteit, wordt geadviseerd deze soort deskundig te laten verwijderen.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?

De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone dwergvleermuis	Vooral bebouwing
Ruige dwergvleermuis	Vooral bomen

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die gebruikmaken van bomen als verblijfplaats en soorten die verblijven in gebouwen. De in het plangebied aanwezige bomen met een geschikte stamdiameter zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op holtes, gaten of loshangende schors waarin vleermuizen mogelijk verblijven. Hierbij zijn geen aanwijzingen voor verblijfplaatsen aangetroffen. Alle bomen in en rondom het plangebied blijven bovendien behouden tijdens de voorgenomen werkzaamheden.

Vleermuisverblijfplaatsen in gebouwen kunnen voorkomen onder dakpannen, tussen dakbeschot, achter boeiboorden of gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw via open stootvoegen. Het voorkomen van vleermuizen in de te slopen ligboxenstal wordt zeer onwaarschijnlijk geacht. De stal heeft een onbeschoten golfplaten dak zonder isolatie en bevat open dakdelen die zorgen voor constante tocht. De ruimte onder het dak is niet vorstvrij en in de zomer sterk opwarmend, wat het ongeschikt maakt als microklimaat. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van bewoning, zoals uitwerpselen, prooi-resten of vleermuizen zelf, aangetroffen.

Ook de schuur/stal met een pannendak zonder dakbeschot is niet geschikt als verblijfplaats.

De dakpannen liggen los, waardoor het dak tochtig en niet waterdicht is. Er zijn geen sporen gevonden van verblijfplaatsen van loshangende soorten, zoals grootoorvleermuizen. Keutels, vlindervleugels of andere gebruikssporen ontbreken.

In tegenstelling tot de vervallen daken, zijn de gevels goed gesloten. De gevels zijn deels enkelsteens en de aanwezige spouwmuren zijn voorzien van dichtgesmeerde kopgevels of gesloten met een panlat.

De voormalige woning beschikt echter over stootvoegen die in theorie als invliegopening kunnen dienen. Deze zijn echter volledig met spinnenwebben afgesloten en vertonen geen gebruikssporen. Bovendien betreft het enkel inpandige verbouwingen waarbij het exterieur ongewijzigd blijft, waardoor het risico op verstoring minimaal is.

Ook maakt de dichte begroeiing rondom de bebouwing het voor vleermuizen lastig om de gebouwen aan te vliegen.

De loods ten noorden van het plangebied blijft behouden en ongewijzigd. Deze loods beschikt niet over kenmerken die duiden op de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen en is ecologisch in dit kader niet relevant. Dit geldt ook voor de broeikas en het bijgebouw ten westen van de loods.

De tuin rondom de bebouwing, met struiken, bomen en ruigte, biedt geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het invloedsgebied bestaande uit akkerlanden en bebossing biedt tevens geschikte foerageer mogelijkheden. Dit invloedsgebied blijft behouden tijdens en na de werkzaamheden.

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uitsluitend uit sloop- en renovatiewerkzaamheden aan de woning, schuur en ligboxenstal. De tuin zelf blijft volledig behouden; enkel regulier onderhoud en beperkte snoeiwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd. Door deze werkzaamheden overdag uit te voeren, wordt eventuele verstoring van het mogelijke foerageergebied van vleermuizen eenvoudig voorkomen.

In het noordwesten van het plangebied bevindt zich een bomenrij. Deze zou lokaal kunnen functioneren als vliegroute, hoewel er geen directe verbinding is met andere lineaire landschapselementen. Deze bomenrij blijft behouden. Om de functionaliteit ervan voor vleermuizen te waarborgen, wordt geadviseerd om geen kunstlicht te richten op deze bomenrij of andere groenelementen.

De nabijgelegen waterloop De Groote Leij kan in bredere zin als vliegroute fungeren, maar ligt op voldoende afstand van het plangebied. Vanwege deze afstand zijn negatieve externe effecten op deze mogelijke route uitgesloten.

Foto 23: Noordoostelijke aanbouw gesloten met houten plaat.

Foto 24: Oostelijke kopgevel van de schuur aangesmeerd met cement.

Foto 25: Dak van de schuur vervallen, losse pannen.

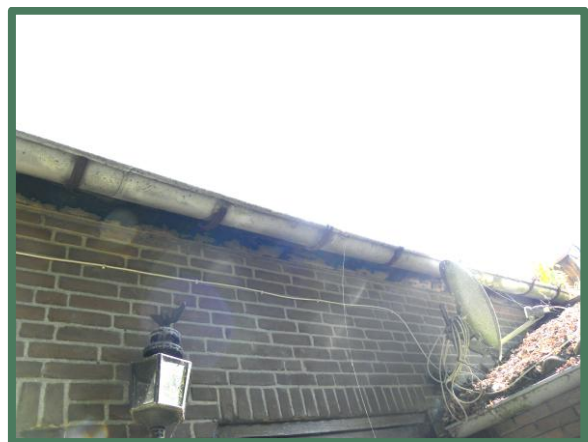

Foto 26: Ligboxenstal gesloten met panlat.

Foto 27: Woning, voorzien van enkele stootvoegen. Gesloten met spinnenwebben en slecht aanvliegbaar. Omringd door ruigte.

Foto 28: Ruimte onder de dakpannen van de woning volledig gesloten.

Foto 29: Westelijk kopgevels van de schuur gesloten met houten platen.

Foto 30: Kantpannen strak aangesloten op de gevel.

Deelconclusie vleermuizen

Door uitvoering van de voorgenumen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden van vleermuizen.

Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Het wordt niet verwacht dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig zijn. Daarnaast zal de tuin rondom toegankelijk blijven zowel tijdens als na de beoogde werkzaamheden.

Wanneer lichtverstoring op potentiële foerageergebieden en vliegroutes wordt voorkomen zijn negatieve effecten niet te verwachten. Indien lichtverstoring op de houtwallen, waterloop en tuin niet voorkomen kunnen worden is aanvullend onderzoek naar de functie voor vleermuizen noodzakelijk.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Martersoort	Bescherming
Das	Beschermd

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Veldbezoek marterachtigen

Het plangebied vormt een geschikt foerageergebied voor de das, met name door de aanwezigheid van een gevarieerde tuin en de omliggende akkerlanden. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen waarnemingen gedaan van een burcht in of in de directe omgeving van het plangebied. Ook zijn in de aanwezige bebouwing geen sporen van aanwezigheid aangetroffen, zoals uitwerpselen of prooiresten. In de toekomstige situatie blijft de tuin behouden en blijft ook het omliggende landgebruik ongewijzigd. Daarmee blijft het potentiële foerageergebied voor de das en overige marterachtigen behouden. Verstoring of verlies van functioneel leefgebied is daardoor niet aan de orde.

Deelconclusie marterachtigen

In de nieuwe situatie blijven deze schuilhoekjes en vegetatie bestaan en door de landschappelijke inpassing en zal het leefgebied van de kleine marterachtigen niet verslechteren. Het plangebied is daarom geen essentieel onderdeel van de leefomgeving van marterachtigen en de werkzaamheden hebben geen negatief effect op aanwezige soorten. Nader onderzoek is niet aan de orde en er kan worden volstaan met de zorgplicht.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Noord-Brabant tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd
Eekhoorn	Beschermd

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.

Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-,

walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Het plangebied beschikt over houtwallen in zowel het westen als het oosten en een tuin met bomen, struiken en enige ruigte. Deze structuren bieden dekking en voedselmogelijkheden voor soorten als de eekhoorn en blijven volledig behouden tijdens en na de werkzaamheden. Er worden geen ingrepen verricht in deze elementen, waardoor het habitat voor eekhoorns, indien aanwezig in de ruimere omgeving, ongewijzigd blijft. Voor bevers geldt dat het plangebied ondanks deze beplanting ongeschikt is als leefgebied, aangezien er geen watergangen of oevers aanwezig zijn. Ook sporen zoals afgeknaagde bomen zijn niet waargenomen.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden. Nader onderzoek is niet aan de orde en er kan worden volstaan met de zorgplicht.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. De Omgevingswet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Noord-Brabant kan worden opgedeeld in 5 categorieën.

Categorie 1-4

De eerste 4 categorieën betreffen vogels welke zeer honkvast broeden (1-4) of welke zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen (4). De vogelsoorten uit deze categorieën die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Beschermingscategorie*	Nestplaats
Boomvalk	4	In bomen
Buizerd	4	In bomen
Gierzwaluw	2	In gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	3	Op de grond, in gebouwen en nestkasten
Havik	4	In bomen
Huismus	2	In gebouwen en nestkasten
Kerkuil	3	In gebouwen en nestkasten
Ooievaar	3	In bomen, op gebouwen en nestpalen
Roek	2	In bomen
Slechtvalk	3	In gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	4	In bomen
Steenuil	1	In gebouwen, boomholtes en nestkasten
Wespendief	4	In bomen

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

*Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

*Categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

*Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

*Categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest.

Categorie 5

Categorie 5-soorten zijn honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Hun nesten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer de schaarste van dit type nestgelegenheid. Het betreft voornamelijk holenbroeders of vogels die een groot nest bouwen als zwarte kraai of ekster, waarvan enkele andere soorten vogels gebruik maken die niet in staat zijn om zelfstandig een nest te bouwen (bijv. ransuil, torenvalk en boomvalk).

De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	In bomen
Boerenzwaluw	In gebouwen
Boomklever	In boomholtes
Boomkruiper	In boomholtes en nestkasten
Bosuil	In boomholtes, nestkasten en gebouwen
Ekster	In bomen
Gekraagde roodstaart	In boomholtes, nestkasten en holen
Grauwe vliegenvanger	In boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	In boomholtes
Grote bonte specht	In boomholtes
Huiszwaluw	Tegen gebouwen
IJsvogel	In steile wanden
Kleine bonte specht	In boomholtes
Koolmees	In boomholtes en nestkasten
Oeverzwaluw	In steile wanden
Pimpelmees	In boomholtes en nestkasten
Raaf	In bomen
Spreeuw	In boomholtes, gebouwen en nestkasten
Tapuit	In konijnenholen
Torenvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Zwarte kraai	In bomen
Zwarte roodstaart	In gebouwen

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten waarvan de nesten alleen jaarrond beschermd zijn als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen

Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.

De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

Huismus

Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar

Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek

Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart

In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lageregelegen water en aan de kust.

Roofvogels

De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Boerenwaluw

De boerenwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest. Boerenwaluwen zijn in Nederland van maart tot in oktober, incidentele waarnemingen daargelaten. De meerderheid der broedvogels arriveert in april of begin mei, soms echter later vanwege ongunstige trekomstandigheden. De Boerenwaluw nestelt in het hele land in boerenland, met een voorkeur voor gemengde bedrijven. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen.

Overige Vogelrichtlijnsoorten

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen gestart worden, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Indien binnen het broedseizoen gestart gaat worden met de sloopwerkzaamheden, kan dit enkel nadat tijdens een broedvogelinspectie door een deskundig ecooloog is bevestigd dat er geen broedgevallen aanwezig zijn. Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Veldbezoek vogels

In de betonnen loods in het noorden van het plangebied is tegen de nok een uilenkast aanwezig. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat deze kast op het moment van inspectie niet actief bebroed was. Wel zijn er oude braakballen onder de kast aangetroffen, wat duidt op gebruik in het verleden. Uilen, zoals de kerkuil waarvoor deze kast vermoedelijk is geplaatst, maken gebruik van meerdere rust- en verblijfplaatsen binnen hun territorium. Het is daarom goed mogelijk dat deze kast periodiek wordt benut als nest-, rust- of schuilplaats. Omdat de loods waarin de kast zich bevindt volledig behouden blijft en niet wordt aangepast of gesloopt, zijn negatieve effecten op deze potentiële broedplaats uitgesloten. Hiermee blijft deze voorziening beschikbaar voor toekomstig gebruik door uilen.

Tijdens het veldbezoek, uitgevoerd in de actieve broedperiode, zijn geen huismussen of gierzwaluwen waargenomen. Ook zijn deze soorten niet gezien of gehoord. Daarbij is de eerste rij dakpannen van de woning volledig gesloten, zoals zichtbaar op foto 28, waardoor er geen invliegopeningen aanwezig zijn.

De voormalige ligboxenstal, evenals de schuur/stal, zijn door verval open van karakter en daardoor toegankelijk voor algemene vogelsoorten. In deze gebouwen zijn oude nestsporen van onder andere mezen, boerenzwaluwen, kauwen en duiven aangetroffen. Aangezien het vee al enige tijd weg is en daarmee ook de insectendichtheid sterk is afgenomen, zijn deze gebouwen minder aantrekkelijk geworden als broedlocatie. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen actieve nesten aangetroffen.

In westelijke nok van de schuur is echter een actief spreeuwennest waargenomen. Waarbij is waargenomen dat de spreeuw het nest bezoekt en verlaat.

Om mogelijke verstoring van nog aanwezige broedvogels te voorkomen, dient men de sloop- en renovatiewerkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal half maart – half juli) uit te voeren. Indien werkzaamheden binnen deze periode noodzakelijk zijn, dient voorafgaand een broedvogelinventarisatie plaats te vinden door een ecologisch deskundige.

Foto 31: Oude braakballen onder de uilenkast.

Foto 32: Spreeuwen nest op houten spant.

Foto 33: Vervallen nest in ligboxenstal.

Foto 34: Oud nest in ligboxenstal.

Deelconclusie vogels

Er zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, uilen of roofvogels verloren gaan en er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. De in de loods aanwezige uilenkast blijft volledig behouden, toegankelijk en bruikbaar en het omliggende invloedsgebied blijft geschikt voor foeragerende uilen en roofvogels. Ook de aanwezige bomen rondom het plangebied blijven behouden en kunnen blijvend fungeren als geschikte nestgelegenheid voor grotere vogelsoorten. In de te slopen of te renoveren bebouwing zijn geen potentiële verblijfplaatsen of waarnemingen gedaan van beschermde soorten, zoals huismussen, gierzwaluwen of uilen. Wel zijn er oude nesten van algemene soorten aangetroffen in de te slopen stal en is er één actief spreeuwennest aanwezig in de nok van de schuur waarvan het dak wordt gerenoveerd.

Om verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt geadviseerd voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te laten uitvoeren.

Voor de spreeuwen wordt aanvullend geadviseerd om alternatieve nestplaatsen te realiseren in de vorm van geschikte kunstnesten.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.

De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Alpenwatersalamander	Amfibieën, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander overwintert voornamelijk op het land. Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. Vanaf januari trekken ze naar het water met een piek begin maart. De meeste volwassen dieren worden tot en met juni waargenomen met een piek in april en de eerste heft van mei. Daarna nemen het aantal volwassen dieren in het water snel af. De eerste juveniele dieren kruipen medio juni het land op. De eerste drie jaar, tot ze geslachtsrijp zijn, verblijven ze op het land.

De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Agrarische gronden worden gemeden als landhabitat.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De dichtstbijzijnde sloot ligt op minimaal 26 meter ten zuiden van het plangebied. Hierdoor kan het voorkomen van vissen in het plangebied op voorhand worden uitgesloten. Ook zijn negatieve effecten op voortplantingshabitat van amfibieën uitgesloten, aangezien geschikt voortplantingswater ontbreekt.

Hoewel de tuin en aanwezige ruigte in theorie als landhabitat zouden kunnen functioneren voor algemene of mogelijk beschermde soorten, zoals de alpenwatersalamander, vinden de werkzaamheden op voldoende afstand van deze structuren plaats. Bovendien wordt het plangebied omgeven door bewerkte en bemeste akkerlanden, waar intensieve landbouwactiviteiten plaatsvinden en verstoring door grote machines regelmatig voorkomt. Dit maakt het voorkomen van geschikt landhabitat in zowel het plangebied als de directe omgeving onwaarschijnlijk.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen

De aanwezigheid van deze beschermde soorten is uit te sluiten. Beschermde amfibie- of vissoorten zullen geen gebruik maken van het plangebied als voortplantingsgebied, de ontwikkeling is landgebonden en er zullen geen waterstructuren worden aangetast. In theorie zou het mogelijk zijn dat er in het plangebied enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn, worden ze niet bedreigd in hun voorkomen en staan ze vermeld als vrijgestelde soorten in de provincie Noord-Brabant. Nader onderzoek is niet aan de orde en er kan worden volstaan met de zorgplicht.

4.3.7 Ongewervelden

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.

Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Bosbeekjuffer	Libellen, bosbeken
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinder, vochtige bossen en bosranden, waardplant: teunisbloem, wilgenroosje, basterdwederik en kattenstaart

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Bosbeekjuffer

Bosbeekjuffers zijn te vinden langs langzaam stromende beken en rivieren met veel vegetatie. Ze geven de voorkeur aan helder, schoon water en zijn vaak te vinden bij bosrijke gebieden in de buurt van waterlichamen.

Grote vos

De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) heeft een divers habitat, maar ze worden vaak geassocieerd met gebieden waar hun waardplanten, zoals de teunisbloem (*Oenothera*), voorkomen.

Veldbezoek ongewervelden

Op basis van gegevens uit de NDFF zijn in de ruimere omgeving van het plangebied ongewervelde soorten als de bosbeekjuffer, grote vos en teunisbloempijlstaart gemeld. In theorie is het voorkomen van deze soorten in of nabij het plangebied mogelijk, mede door de nabijheid van waterlopen zoals de Grote Leij en het voorkomen van diverse tuinelementen.

Tijdens het veldbezoek zijn echter geen specifieke waardplanten of biotopen aangetroffen die essentieel zijn voor de levenscyclus van deze soorten, zoals larvale ontwikkelingsplaatsen of specifieke voedselplanten. De aanwezige tuin bevat een diversiteit aan sierplanten, bomen en struiken en vormt daarmee weliswaar een algemeen geschikt habitat voor diverse ongewervelden, maar niet specifiek voor genoemde beschermde soorten.

De tuin maakt geen onderdeel uit van de voorgenomen werkzaamheden en blijft volledig behouden. Hierdoor blijven potentiële leefgebieden voor ongewervelden onaangetast. Hoewel het voorkomen van strikt beschermde soorten niet volledig kan worden uitgesloten, is de kans op hun aanwezigheid zeer beperkt en zijn negatieve effecten of verstoring door de voorgenomen sloop- en renovatiewerkzaamheden onwaarschijnlijk.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geen specifiek of geschikt leefgebied aanwezig voor strikt beschermde vlinders en libellen, zoals vereist voor voortplanting of overwintering. Tijdens het veldbezoek zijn geen van deze soorten waargenomen en ook zijn er geen kenmerkende waardplanten of microhabitats aangetroffen die duiden op een duurzaam voorkomen. Het voorkomen van beschermde dagvlinders en libellen wordt dan ook niet verwacht. Voor overige ongewervelden, zoals beschermde kevers, kreeften of slakken, geldt eveneens dat het plangebied geen geschikt habitat biedt. De aanwezige tuin met sierplanten, bomen en struiken biedt enkel leefgebied voor algemene soorten vlinders, libellen en overige ongewervelden. Aangezien deze tuin volledig behouden blijft en geen onderdeel vormt van de werkzaamheden, worden eventuele aanwezige algemene soorten niet negatief beïnvloed.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 4 is het op voorhand onwaarschijnlijk dat stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase leidt tot negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden. Een AERIUS-berekening kan dit onderbouwen.

Voor de overige verstoringsfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Het plangebied bevat geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	8 km	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Stikstofdepositieonderzoek
Natuurnetwerk Nederland	100 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – zorgplicht

Op basis van het onderzoek worden door de voorgenomen werkzaamheden geen vleermuizen verstoord, verwond of gedood en worden er geen verblijfplaatsen aangetast. Een omgevingsvergunning voor deze soortgroep is daarom niet nodig.

In de omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar, waardoor geen negatieve effecten op de functionele leefomgeving worden verwacht.

De nabijgelegen houtwallen en waterlopen kunnen fungeren als vliegroutes voor vleermuizen. Echter blijven deze structuren behouden en hierdoor geschikt.

Men dient de werkzaamheden overdag uit te voeren, bij voorkeur zonder kunstlicht. Indien gebruik van kunstlicht tijdens de werkzaamheden noodzakelijk is, dienen deze van potentiële structuren afgericht te worden.

Voor eventueel gebruik van kunstverlichting aan de beoogde bebouwing wordt geadviseerd kunstverlichting op sensor te gebruiken en -of verlichting te voorzien van speciale afdekkapjes.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren – zorgplicht

Het plangebied maakt mogelijk deel uit als leefgebied van eekhoorns. Het leefgebied blijft echter gelijk waardoor er geen verstoring van deze soort wordt verwacht.

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.3 Broedvogels – zorgplicht

Er zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, uilen of roofvogels verloren gaan en er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden.

Om verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart- 15 juli) plaats te vinden. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt geadviseerd voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te laten uitvoeren.

Voor de spreeuwen wordt aanvullend geadviseerd om alternatieve nestplaatsen te realiseren in de vorm van geschikte kunstnesten.

Afbeelding 7: NK SP 02 Spreeuw nestkast. Bron: Vivarapro.nl.

5.2.4 Amfibieën – zorgplicht

Het is mogelijk dat er enkele individuen van algemene amfibiesoorten, zoals bruine kikker en gewone pad, in landfase voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant, maar hiervoor geldt wel de zorgplicht.

5.2.5 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, marterachtigen, reptielen, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onder zoek	Vergunning aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op

						naastgelegen houtwallen en waterlopen
Marterachtigen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Nee	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	Jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	Behoud uilenkast en leefomgeving
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.

Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (www.checklistgroenbouwen.nl). Daarnaast zijn er op de website www.bouwnatuurinclusief.nl veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Websites

www.brabant.nl
www.floron.nl
www.iplo.nl
www.kaartbankbrabant.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingsgegevens
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Beschermde soorten par. 3.2
Bijlage 4: Beschermde soorten par 3.3

Zwarte Dijk

BE-1377

3630 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²

- Middelpunt > 5km²
- Vlak

schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Alle	Wnb - andere soorten (NB) Jaarrond beschermde nesten Wnb - Vogelrichtlijn Wnb - Habitatrichtlijn	30 april 2020 tot 30 april 2025	Alle	Alles volledig binnen zoekgebied

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
BKN landelijk gebied	(79) 3401
Alpenwatersalamander	4
Blauwborst	29
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomklever	16
Boomkruiper	71
Boompieper	43
Boomvalk	5
Bosrietzanger	39
Bosuil	2
Buizerd	156
Das	1
Eekhoorn	1
Ekster	176
Fazant	16
Fitis	44
Fuut	9
Gaai	4
Gekraagde roodstaart	2
Gele kwikstaart	50
Gewone dwergvleermuis	66
Gierzwaluw	51
Grasmus	83
Graspieper	29
Grauwe gans	17
Grauwe vliegenvanger	3
Groene specht	16
Groenling	23
Grote bonte specht	60
Grote lijster	1
Havik	9
Heggenmus	54
Holenduif	19
Houtduif	54
Houtsnip	2
Huismus	283
Huiszwaluw	15
Kauw	1
Kievit	63
Kleine karekiet	72
Kleine plevier	5
Kneu	6
Knobbelzwaan	8

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Koekoek	23
Koolmees	204
Krakeend	10
Kuifeend	2
Meerkoet	45
Merel	44
Nachtegaal	4
Oeverzwaluw	17
Patrijs	1
Pimpelmees	159
Putter	18
Rietgors	38
Ringmus	2
Roodborst	40
Roodborsttapuit	66
Ruige dwergvleermuis	5
Scholekster	13
Sperwer	22
Spotvogel	18
Spreeuw	116
Staartmees	5
Steenuil	3
Tjiftjaf	113
Torenavalk	63
Tuinfluit	50
Turkse tortel	6
Veldleeuwerik	49
Vink	81
Waterhoen	20
Wilde eend	47
Winterkoning	49
Witte kwikstaart	16
Zanglijster	13
Zwarte kraai	137
Zwarte roodstaart	41
Zwartkop	80

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten	(35) 1902
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomklever	16
Boomkruiper	71
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Ekster	176
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	51
Grauwe vliegenvanger	3
Groene specht	16
Grote bonte specht	60
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kerkuil	2
Kleine bonte specht	10
Koolmees	204
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Pimpelmees	159
Raaf	1
Roek	25
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spreeuw	116
Steenuil	3
Tapuit	7
Torenvalk	63
Wespendief	1
Zwarte kraai	137
Zwarte roodstaart	41

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (DR)	(25) 1009
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	51
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kerkuil	2
Kleine bonte specht	10
Oeverzwaluw	17
Raaf	1
Ringmus	2
Roek	25
Scholekster	13
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spreeuw	116
Steenuil	3
Torenvalk	63
Wespendief	1

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FL)	(26) 1093
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Gierzwaluw	51
Groene specht	16
Grote bonte specht	60
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
Ijsvogel	33
Kerkuil	2
Kleine bonte specht	10
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Raaf	1
Roek	25
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spreeuw	116
Steenuil	3
Tapuit	7
Torenvalk	63
Wespendief	1

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FR)	(26) 1027
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	51
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kerkuil	2
Kleine bonte specht	10
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Raaf	1
Ringmus	2
Roek	25
Scholekster	13
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spreeuw	116
Steenuil	3
Torenvalk	63
Wespendief	1

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (GL)	(36) 1430
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomklever	16
Boomkruiper	71
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	51
Grauwe vliegenvanger	3
Groene specht	16
Grote bonte specht	60
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kerkuil	2
Kleine bonte specht	10
Kwartel	9
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Patrijs	1
Raaf	1
Roek	25
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spreeuw	116
Steenuil	3
Tapuit	7
Torenvalk	63
Veldleeuwerik	49
Wespendief	1
Wulp	8
Zwarte kraai	137
Zwarte roodstaart	41

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (LI)	(24) 912
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Gierzwaluw	51
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kerkuil	2
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Raaf	1
Ringmus	2
Roek	25
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spotvogel	18
Steenuil	3
Torenvalk	63
Wespendief	1
Wulp	8

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (OV)	(34) 1285
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomklever	16
Boomkruiper	71
Boomvalk	5
Bosuil	2
Buizerd	156
Gekraagde roodstaart	2
Gierzwaluw	51
Grauwe vliegenvanger	3
Groene specht	16
Grote bonte specht	60
Grote gele kwikstaart	4
Havik	9
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kerkuil	2
Kleine bonte specht	10
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Raaf	1
Ringmus	2
Roek	25
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spreeuw	116
Steenuil	3
Tapuit	7
Torenvalk	63
Veldleeuwerik	49
Wespendief	1
Wulp	8
Zwarte roodstaart	41
RL: Bedreigd	(3) 10
Bosbeekjuffer	1
Kartuizer anjer	2
Tapuit	7

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
RL: Gevoelig	(11) 524
Boerenwaluw	68
Gele kwikstaart	50
Graspieper	29
Grauwe vliegenvanger	3
Huismus	283
Huiszwaluw	15
Kneu	6
Raaf	1
Ringmus	2
Spotvogel	18
Veldleeuwerik	49
RL: Kwetsbaar	(10) 113
Boomvalk	5
Grote lijster	1
Grote vos	1
Knolspirea	4
Koekoek	23
Nachtegaal	4
Patrijs	1
Steenuil	3
Torenvalk	63
Wulp	8

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
SNL soorten	(35) 722
Blauwborst	29
Boomklever	16
Boomkruiper	71
Boompieper	43
Bosrietzanger	39
Cetti's Zanger	5
Gekraagde roodstaart	2
Gele kwikstaart	50
Grasmus	83
Graspieper	29
Grauwe vliegenvanger	3
Groene specht	16
Groenling	23
Grote bonte specht	60
Havik	9
Kleine bonte specht	10
Kleine plevier	5
Kneu	6
Krakeend	10
Kuifeend	2
Kwartel	9
Nachtegaal	4
Patrijs	1
Putter	18
Raaf	1
Roodborsttapuit	66
Scholekster	13
Slechtvalk	1
Spotvogel	18
Tapuit	7
Veldleeuwerik	49
Waterral	2
Wespendief	1
Wulp	8
Zanglijster	13

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Wnb - andere soorten	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (DR)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (EZ)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (FL)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (FR)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Wnb - andere soorten (GL)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (GR)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (LB)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (NB)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (NH)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Wnb - andere soorten (OV)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (UT)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (ZH)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - andere soorten (ZL)	(7) 14
Alpenwatersalamander	4
Bosbeekjuffer	1
Das	1
Eekhoorn	1
Grote vos	1
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4
Wnb - Habitatrichtlijn	(4) 74
Bever	2
Gewone dwergvleermuis	66
Ruige dwergvleermuis	5
Teunisbloempijlstaart	1

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Wnb - Vogelrichtlijn	(73) 2142
Blauwborst	29
Boerenwaluw	4
Boomklever	4
Boomkruiper	45
Boompieper	43
Bosrietzanger	39
Buizerd	9
Cetti's Zanger	5
Ekster	8
Fazant	16
Fitis	44
Fuut	9
Gaai	4
Gele kwikstaart	50
Gierzwaluw	6
Grasmus	83
Graspieper	29
Grauwe gans	17
Grauwe vliegenvanger	1
Groene specht	5
Groenling	23
Grote Canadese gans	92
Grote bonte specht	8
Grote lijster	1
Heggenmus	54
Holenduif	19
Houtduif	54
Houtsnip	2
Huismus	187
Huiszwaluw	8
Kauw	1
Kievit	63
Kleine bonte specht	4
Kleine karekiet	72
Kleine plevier	5
Kneu	6
Knobbelzwaan	8
Koekoek	23
Koolmees	69
Krakeend	10
Kuifeend	2
Kwartel	9
Meerkoet	45

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Beleid	
Merel	44
Nachtegaal	4
Oeverzwaluw	5
Patrijs	1
Pimpelmees	46
Putter	18
Rietgors	38
Ringmus	2
Roodborst	40
Roodborsttapuit	66
Scholekster	13
Spotvogel	18
Spreeuw	36
Staartmees	5
Tjiftjaf	113
Torenvalk	9
Tuinfluit	50
Turkse tortel	6
Veldleeuwerik	49
Vink	81
Waterhoen	20
Waterral	2
Wilde eend	47
Winterkoning	49
Witte kwikstaart	16
Wulp	8
Zanglijster	13
Zwarte kraai	25
Zwarte roodstaart	23
Zwartkop	80
Soortgroepen	
Vleermuizen	(2) 71
Gewone dwergvleermuis	66
Ruige dwergvleermuis	5
Overige zoogdieren	(3) 4
Bever	2
Das	1
Eekhoorn	1

Zwarte Dijk

BE-1377

Soortgroepen	
Vogels	(89) 3542
Blauwborst	29
Blauwe reiger	105
Boerenwaluw	68
Boomklever	16
Boomkruiper	71
Boompieper	43
Boomvalk	5
Bosrietzanger	39
Bosuil	2
Buizerd	156
Cetti's Zanger	5
Ekster	176
Fazant	16
Fitis	44
Fuut	9
Gaaï	4
Gekraagde roodstaart	2
Gele kwikstaart	50
Gierzwaluw	51
Grasmus	83
Graspieper	29
Grauwe gans	17
Grauwe vliegenvanger	3
Groene specht	16
Groenling	23
Grote Canadese gans	92
Grote bonte specht	60
Grote gele kwikstaart	4
Grote lijster	1
Havik	9
Heggenmus	54
Holenduif	19
Houtduif	54
Houtsnip	2
Huismus	283
Huiszwaluw	15
IJsvogel	33
Kauw	1
Kerkuil	2
Kievit	63
Kleine bonte specht	10
Kleine karekiet	72
Kleine plevier	5

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Soortgroepen	
Kneu	6
Knobbelzwaan	8
Koekoek	23
Koolmees	204
Krakeend	10
Kuifeend	2
Kwartel	9
Meerkoet	45
Merel	44
Nachtegaal	4
Oeverzwaluw	17
Ooievaar	18
Patrijs	1
Pimpelmees	159
Putter	18
Raaf	1
Rietgors	38
Ringmus	2
Roek	25
Roodborst	40
Roodborsttapuit	66
Scholekster	13
Slechtvalk	1
Sperwer	22
Spotvogel	18
Spreeuw	116
Staartmees	5
Steenuil	3
Tapuit	7
Tjiftjaf	113
Torenvalk	63
Tuinfluit	50
Turkse tortel	6
Veldleeuwerik	49
Vink	81
Waterhoen	20
Waterral	2
Wespendief	1
Wilde eend	47
Winterkoning	49
Witte kwikstaart	16
Wulp	8
Zanglijster	13
Zwarte kraai	137

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Zwarte Dijk

BE-1377

Soortgroepen	
Zwarte roodstaart	41
Zwartkop	80
Amfibieën	(1) 4
Alpenwatersalamander	4
Dagvlinders	(1) 1
Grote vos	1
Nachtvlinders	(1) 1
Teunisbloempijlstaart	1
Libellen	(1) 1
Bosbeekjuffer	1
Vaatplanten	(2) 6
Kartuizer anjer	2
Knolspirea	4

BELEIDSKADER

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling.

Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van ruim 160 beschermde natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) om bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Deze gebieden zijn in de Omgevingswet strikt beschermd (artikel 5.1 Omgevingswet). Het is verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt ook voor projecten die een externe werking kunnen hebben op de gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en ecologische verbindingzones dat helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)' en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (artikel 7.8 Bkl). Bij activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een ‘voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen’. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

Andere soorten

De nationaal beschermde, ‘andere soorten’, staan vermeld in bijlage IX van het ‘Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)’. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal	Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur.	Lid 1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.	
	Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De belangrijkste elementen met betrekking tot de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herbeplantingsplicht en de specifieke zorgplicht.

De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de rijksregels over het vellen van houtopstanden gelden (artikel 5.165b Bkl). De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met een oppervlakte van meer dan 10 are of wanneer die bestaan uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er zijn uitzonderingen (artikel 11.111, Bal).

De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving en toezicht van de regels over houtopstanden en bepaalt welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken en niet eerder dan 1 jaar voor het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal). In sommige gevallen is niet de provincie maar de minister van LNV het bevoegd gezag. Dat is het geval als het vellen van houtopstand of herbeplanten een activiteit van nationaal belang is of daarmee samenhangt.

Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een specifieke zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze specifieke zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.

Naast de specifieke zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.

Voor bijna alle activiteiten in het 'Besluit activiteiten leefomgeving' geldt een specifieke zorgplicht. Specifieke zorgplichten borduren voort op de specifieke zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.116 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (4)

Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Kruipend moerasscherm	Apium repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis

Zoogdieren terrestrisch (8)

Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscarius avellanarius
Euraziatische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus

Vleermuizen (22)

Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandts vleermuis	Myotis brandtii
Franjestaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrum-equinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laatvlieger	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Watervleermuis	Myotis daubentonii

Zoogdieren marien (5)

Bruinvis	Phocoena phocoena
Gewone dolfin	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

Vissen (2)

Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio

Amfibieën (8)

Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Heikikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans

Reptielen (3)

Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis

Vlinders (7)

Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
Grote vuurvinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoervlinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwtje *)	Maculinea arion
Zilverstreephooibeestje *)	Coenonympha hero

Libellen (8)

Bronslibel *)	Oxygastra curtisii
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winterjuffer *)	Sympecma paedisa
Oostelijke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Rivierrombout	Gomphus flavipes
Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis

Kevers (5)

Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus laticornis
Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerdo
Juchtleerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus

Overige soorten (2)

Bataafse stroommossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gerede kans op terugkeer bestaat

**Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)**

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (76)

Akkerboterbloem *)	Ranunculus arvensis
Akkerdoornzaad *)	Torilis arvensis
Akkerogentroost *)	Odontites vernus vernus
Beklierde ogentroost *)	Euphrasia rostkoviana
Berggamander *)	Teucrium montanum
Bergnachtorchis *)	Platanthera chlorantha
Blaasvaren	Cystopteris fragilis
Blauw guichelheil *)	Anagallis arvensis foemina
Bokkenorchis *)	Himantoglossum hircinum
Bosboterbloem *)	Ranunculus pol. nemorosus
Bosdravik *)	Bromopsis r. benekenii
Brave hendrik *)	Chenopodium bonus- henricus
Brede wolfsmelk *)	Euphorbia platyphyllos
Breed wollegras *)	Eriophorum latifolium
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
Dennenorchis *)	Goodyera repens
Dreps *)	Bromus secalinus
Echte gamander *)	Teucrium cham. germanicum
Franjegtentiaan	Gentianella ciliata
Geelgroene wespenorchis *)	Epipactis muelleri
Geplooide vrouwenmantel *)	Alchemilla subcrenata
Getande veldsla *)	Valerianella dentata
Gevlekt zonneroosje*)	Tuberaria guttata
Glad biggenkruid *)	Hypochaeris glabra
Gladde zegge *)	Carex laevigata
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride
Groensteel *)	Asplenium viride
Groot spiegelklokje*)	Legousia speculum- veneris
Grote bosaardbei *)	Fragaria moschata
Grote leeuwenklauw*)	Aphanes arvensis
Honingorchis	Hermium monorchis
Kalkboterbloem *)	Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides
Kalketrip *)	Centaurea calcitrapa
Karhuizeranjer *)	Dianthus carthusianorum
Karwijselie *)	Selinum carvifolia
Kleine ereprijs *)	Veronica verna
Kleine Schorseneer *)	Scorzonera humilis
Kleine wolfsmelk *)	Euphorbia exigua
Kluwenklokje	Campanula glomerata
Knollathyrus *)	Lathyrus linifolius
Knolspirea *)	Filipendula vulgaris
Korensla *)	Amoseris minima
Kranskarwij *)	Carum verticillatum
Kruiptijm *)	Thymus praecox
Lange zonnedaauw	Drosera longifolia
Liggende ereprijs *)	Veronica prostrata
Moerasgamander *)	Teucrium scordium
Muurbloem	Erysimum cheiri
Naakte lathyrus *)	Lathyrus aphaca
Naaldenkervel *)	Scandix pecten-veneris
Pijlscheeffelk	Arabis h. sagittata
Roggelelie *)	Lilium bulbiferum croceum
Rood peperboompje *)	Daphne mezereum
Rozenkransje *)	Antennaria dioica
Ruw parelzaad *)	Lithospermum arvense
Stofzaad *)	Monotropa hypopitys
Scherpkruid *)	Asperugo procumbens
Schubvaren	Ceterach officinarum
Schubzegge *)	Carex lepidocarpa

Smalle raai *)	Galeopsis angustifolia
Spits havikskruid *)	Hieracium lactucella
Steenbraam *)	Rubus saxatilis
Stijve wolfsmelk *)	Euphorbia stricta
Tengere distel *)	Carduus tenuiflorus
Tengere veldmuur *)	Minuartia hybrida
Trosgamander *)	Teucrium botrys
Veenbloembies *)	Scheuchzeria palustris
Vliegenorchis	Ophrys insectifera
Vroege ereprijs *)	Veronica praecox
Wilde averuit *)	Artemisia c. campestris
Wilde ridderspoor *)	Consolida regalis
Wilde weit *)	Melampyrum arvense
Wolfskers *)	Atropa bella-donna
Zandwolfsmelk *)	Euphorbia seguieriana
Zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
Zweedse kornoelje *)	Cornus suecica

Zoogdieren terrestrisch (31)

Aardmuis	Microtus agrestis
Boommarter	Martes martes
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Bunzing	Mustela putorius
Damhert	Dama dama
Das	Meles meles
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Edelhert	Cervus elaphus
Eekhoorn	Sciurus vulgaris
Egel	Erinaceus europaeus
Eikelmuis	Eliomys quercinus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Molmuis *)	Arvicola scherman
Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Steenarter	Martes foina
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon
Vos	Vulpes vulpes
Waterspitsmuis	Neomys fodiens
Wezel	Mustela nivalis
Wild zwijn	Sus scrofa
Woelrat	Arvicola terrestris

Zoogdieren marien (2)

Gewone zeehond	Phoca vitulina
Grijze zeehond	Halichoerus grypus

Amfibieën (8)

Alpenwater- salamander	Triturus alpestris
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine water- salamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana klepton esculenta
Vinpootsalamander	Triturus helveticus
Vuursalamander	Salamandra salamandra

Reptielen (4)

Adder	Vipera berus
-------	--------------

Hazelworm	Anguis fragilis
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Ringslang	Natrix natrix

Vissen (6)

Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Beekprik	Lampetra planeri
Elrits	Phoxinus phoxinus
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
Kwabaal *)	Lota lota

Vlinders (20)

Aardbeivlinder *)	Pyrgus malvae
Bosparelmoe- vlinder *)	Melitaea athalia
Bruin dikkopje	Erynnis tages
Bruine eikenpage *)	Satyrus ilicis
Duinparelmoe- vlinder *)	Argynnis niobe
Gentiaanblauwtje *)	Maculinea alcon
Grote parelmoe- vlinder *)	Argynnis aglaja
Grote vos *)	Nymphalis polychloros
Grote weerschijn- vlinder *)	Apatura iris
Iepenpage	Satyrus w-album
Kleine heivlinder *)	Hipparchia statilinus
Kleine ijsvogel- vlinder *)	Limenitis camilla
Kommavilinder *)	Hesperia comma
Sleedoompage *)	Thecla betulae
Spiegeldikkopje *)	Heteropterus morpheus
Veenbesblauwtje *)	Plebeius optilete
Veenbesparelmoe- vlinder	Boloria aquilonaris
Veenhooibeestje	Coenonympha tullia
Veldparelmoe- vlinder	Melitaea cinxia
Zilveren maan *)	Boloria selene

Libellen (8)

Beekrumbout *)	Gomphus vulgatissimus
Bosbeekjuffer *)	Calopteryx virgo
Donkere waterjuffer*)	Coenagrion armatum
Gevlekte glanslibel *)	Somatochlora flavomaculata
Gewone bronlibel *)	Cordulegaster boltonii
Hoogveenglanslibel*)	Somatochlora arctica
Kempense	Sympetrum
heidelibel *)	depressiusculum
Speerwaterjuffer *)	Coenagrion hastulatum

Kevers (1)

Vliegend hert	Lucanus cervus
---------------	----------------

Overige soorten (1)

Europese rivierkreeft	Astacus astacus
-----------------------	-----------------

*) soort die geen wettelijke bescherming had
onder de Flora- en faunawet